

leap

learning
to participate

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

INDEKS

1. UVOD.....	2
2. PROJEKT.....	2
3. POVELJA.....	3
3.1. KOME JE I ZAŠTO NAMIJENJENA POVELJA.....	3
4. METODOLOGIJA I PROCES.....	3
5. REZULTATI.....	5
5.1. DEFINICIJA SUDJELOVANJA MLADIH.....	5
5.2. TEMELJNE VRIJEDNOSTI OKO SUDJELOVANJA MLADIH.....	5
5.3. PREPORUKE ZA ORGANIZACIJE KOJE RADE SMLADIMA.....	5
5.4. POLITIČKE PREPORUKE.....	6
6. POVELJA.....	8

1. UVOD

Ovaj dokument dio je Intelektualnog rezultata 4 „**Sudjelovanje mladih: Povelja i PBL aplikacija**“, razvijenog u okviru projekta **LEAP – Learning to participate (Erasmus + - KA2: Strateško partnerstvo | Mladi)**.

Ovaj rezultat podijeljen je na dva dijela: Dio A – što je trenutni dokument - što je uvod u razvoj konačnog formata, Povelje (vidi infografiku na kraju ove datoteke) čiji je glavni cilj zagovaranje temeljnih vrijednosti po pitanju sudjelovanja mladih i aktivnog građanstva, promoviranih tijekom provedbe LEAP projekta. Drugi dio - Dio B - video o project based learningu (PBL), u kojem je moguće vidjeti iskustva mladih ljudi koji su sudjelovali u projektnim aktivnostima na lokalnoj i međunarodnoj razini. ([Link za video](#))

2. PROJEKT

LEAP – Learning to Participate projekt je sufinanciran sredstvima Erasmus+ programa te je razvijen pod Ključnom aktivnosti 2 – Strateška partnerstva u području mladih. Navedeni projekt rezultat je suradnje između tri organizacije mladih i dva sveučilišta. Ono što je bilo u fokusu projekta te je ujedno i povezalo sve partnera zajedno, je interes za poticanjem veće participacije mladih i njihovim angažmanom. Cilj partnera uključenih u provedbu projekta je pomaknuti perspektivu o percepciji uloge mladih kao društvenog aktera u političkim procesima i osnažiti mlađe ljudi kako bi preuzeli kontrolu nad pitanjima koja su im bitna. Stvarni ili navodni nedostatak interesa mladih i sudjelovanja u političkim, socijalnim i građanskim pitanjima pitanje je koje zabrinjava kako u području politike tako i u području istraživanja. Kako bi se utjecalo na navedeni problem, kroz projekt LEAP radilo se na pristupu baziranom na PBL-u (Project based learning) – koji ima za cilj potaknuti na jačanje kapaciteta osoba koje rade s mladima, organizacija te osnažiti mlađe i potaknuti na debate u području politika.

Ciljevi projekta su:

- Promocija pedagoškog pristupa koncentriranog na mladu osobu u neformalnom obrazovanju mladih
- Dodatno osnažiti mlađe kako bi ih se osposobilo za djelovanje u zajednici.

Dodatne informacije možete pronaći na sljedećim linkovima:

- LEAP blog: <https://leap2020.home.blog/>
- LEAP na Facebooku: <https://www.facebook.com/LEAPLearningToParticipate/>

3. POVELJA

Ovaj dokument uvod je u Povelju, jedan od glavnih rezultata projekta LEAP. Sadržaj Povelje temelji se na prikupljenim informacijama 123 mlade osobe iz Austrije, Hrvatske i Italije kroz specifične projektne aktivnosti - uključujući virtualnu međunarodnu mobilnost.

Povelja pruža definiciju koju su definirali sami mlađi po pitanju sudjelovanja mlađih. Također predstavlja povezane vrijednosti i preporuke za organizacije mlađih i nositelje odluka koje su mlađi ljudi predlagali tijekom svog sudjelovanja na aktivnostima projekta. Glavna namjera Povelje je odgovoriti na potrebu propitivanja koncepta političkog sudjelovanja i pronalaženja definicije sudjelovanja koja odgovara idejama mlađih, stavljajući ih u središte pitanja koja ih se tiču. Navedena Povelja može biti dragocjen obrazovni resurs za aktiviranje dijaloga i rasprave s mladima o temama koje ih se tiču, koristeći kao polazište ideje svojih vršnjaka.

3.1. KOME JE I ZAŠTO NAMIJENJENA POVELJA

Povelja je pretežno namijenjena trima skupinama: **1) mlađi**, budući da pruža pregled pojmove, koncepata i ideja koji su im bliski u njihovom svakodnevnom životu kao građana, može potaknuti raspravu među njihovim vršnjacima, kao što može biti poticajni resurs za njihovu aktivnost kao aktivnih građana; **2) udruge mlađih i osobe koje rade s mladima**, budući jer se može koristiti kao alat u radu s mladima, kao i za poticanje aktivnog građanstva i razvijanje osjećaja za inicijativu, motivirajući ih da budu aktivni za zajednicu; **3) donositelji odluka**, budući da Povelja pruža uvid u to kako učinkovito uključiti mlađe u aktivnosti koje ih se tiču, kao i njihove izričite preporuke.

4. METODOLOGIJA I PROCES

Glavna metodologija koja je korištena za prikupljanje informacija za potrebe izrade Povelje je **Metodologija akcijskog istraživanja**. Akcijsko istraživanje je "skup praksi" koji u "orientacija na istraživanje" (Reason, Bradbury, 2008)¹ gdje su predmet istraživanja - u ovom slučaju mlađi ljudi - sukreatori rezultata; podrazumijevajući ovu teoriju, ovaj intelektualni učinak nije razvijen samo za mlađe, već zajedno s mladima.

---

1. Izvor: Reason, P., & Bradbury, H. (Eds.). (2008). *The Sage handbook of action research: Participative inquiry and practice* (2nd ed). SAGE Publications

Akcijsko istraživanje "poziva na angažman s ljudima u suradničkim odnosima te otvaranje novih komunikacijskih prostora u kojima se dijalog i razvoj mogu razvijati" (Reason, Bradbury, 2008 p.3). Izbor usmjeravanja raspodjele zadataka na temelju suradničkog rada s mladima posljedica je činjenice da je projektom stvoren prostor za dijaloge s mladima iz različitih partnerskih zemalja kako bi se proširila definicija sudjelovanja.

Zajedno s ovim pristupom, partnerstvo je razvilo i nekoliko alata i specifičnih i dizajniranih koraka koji su pomogli procesu prikupljanja informacija. Glavni cilj ovoga procesa bio je ojačati interkulturni dijalog i poštivanje različitosti među mladima u Europi, pružajući znanje i vještine o projektnim načelima i metodama učenja, kao i pridonijeti razvoju mekih vještina kod mladih, a sve s ciljem povećanja njihove sposobnosti djelovanja.

Na sljedećih pet faza provedbe temeljio se razvoj ovog procesa:

Projektnih partnera	Partnerstvo je započelo vlastitom definicijom sudjelovanja kako bi se razmislio o vlastitom predstavljanju i praksi.
Anketa	Istraživanje s otvorenim pitanjima upućeno je mladim iz Austrije, Hrvatske te Italije. Uzorak: 123 ispitanika.
Prije virtualne mobilnosti	Prije međunarodne virtualne mobilnosti, mladi iz Austrije, Hrvatske i Italije imali su virtualni prostor na lokalnoj razini u kojem su razgovarali o sudjelovanju i kako mogu uključiti PBL u svoj svakodnevni život.
Međunarodna virtualna mobilnost	Kroz online međunarodnu mobilnost osigurali smo prostor u kojem je oko 40 sudionika iz 3 partnerske organizacije imalo priliku razmijeniti znanja, ideje i koncepte koji se odnose na sudjelovanje i aktivno građanstvo.
Post-virtualna mobilnost	Nakon virtualne mobilnosti sudionici su imali priliku uz podršku zabilježiti svoj proces učenja te pružiti feedback o glavnim rezultatima svog sudjelovanja u projektu.

5. REZULTATI

Opći rezultati projekta su sljedeći:

5.1. DEFINICIJA SUDJELOVANJA MLADIH

Zahvaljujući sastancima sudionika prije, za vrijeme i nakon mobilnosti, sudjelovanje mladih definirano je prema sljedeće 2 razine:

A. Participacija u zajednici:

Biti aktivna za društvo volontiranjem ili biti uključen u dijaloge, cijeneći da svaki član društva ima jednak pristup mogućnostima. To je oblik samozražavanja i društvenog interesa koji djeluje u kolektivnoj dimenziji razmjenom ideja.

B. Participacija u procesu donošenja odluka:

To znači utjecati na političke odluke. Mladi žele dobiti prilike za aktivno sudjelovanje u oblikovanju politika svoje zemlje i zahtijevaju transparentnost u vezi s vladinim odlukama, izborima, referendumima i sl.

5.2. TEMELJNE VRIJEDNOSTI OKO SUDJELOVANJA MLADIH

- Građanske i socijalne vještine
- Sloboda mišljenja / izražavanja / govora
- Leadership
- Doprinos pri procesu donošenja odluka
- Poštivanje različitosti (mišljenja, ljudi itd.)
- Uključivanje
- Otvorenost

5.3. PREPORUKE ZA ORGANIZACIJE KOJE RADE S MLADIMA

A. Primjena PBL (Project-Based Learning) metodologije u radu s mladima:

Project-based learning (PBL) ima potencijal koji mladi mogu iskoristiti u pristupu društvu na konstruktivan način. Primjena ove metodologije omogućila je mladim sudionicima da pođu od analize svojih potreba s ciljem stvaranja izvedivih rješenja koja mogu zadovoljiti njihove zahtjeve.

B. Povećati inicijative za mlade:

Mladima je potrebna daljnja podrška kroz inicijative koje mogu potaknuti sudjelovanje u zajednici i drugim razinama upravljanja. Na taj način, ne samo da mogu imati koristi od postojećih prilika, već i organizacije mlađih mogu imati više prilika za širenje svojih mreža.

C. Povećati mogućnosti međunarodnih programa mobilnosti:

Većina mlađih s kojima radimo nema mogućnosti za učenje novih jezika i kultura. Programi mobilnosti mogu im pomoći da budu svjesni kulture koju predstavljaju, kao i da upoznaju nove kulture.

D. Promocija suradnje između mlađih i udruga:

Mladi mogu donijeti svježe znanje i ideje za organizacije mlađih i za društvo te na njih treba gledati kao na partnere u izgradnji znanja, a ne samo na korisnike programa.

5.4. POLITIČKE PREPORUKE

A. Povećati uključenost mlađih u proces donošenja odluka:

Kroz provedbu LEAP projekta većina mlađih izrazila je da im je bitno da donositelji odluka uzmu u obzir njihove zahtjeve. Smatraju da kreatori politika nemaju interesa za njih u svim društvenim i nacionalnim kontekstima. Njihov zahtjev je da imaju mogućnosti izraziti svoje mišljenje i aktivno sudjelovati u oblikovanju politika svojih zemalja i zahtijevati transparentnost u vezi s vladinim odlukama.

B. Uključiti dobre prakse rada s mladima u procesu donošenja odluka:

Vidljivo je iz prakse rada s mladima od strane osoba koje rade s mlađima tijekom provedbe projekta LEAP da mlađi imaju različite interese koji bi mogli preusmjeriti provedbu politika za mlađe. Uključivanjem alata za rad s mlađima u procesu donošenja odluka može pružiti uvid u potrebe mlađih u demokracijama i povećati uključivanje mlađih u procese donošenja odluka politika o svim pitanjima koja ih se tiču i ne samo onima striktno vezanim uz mlađe.

C. Novi prijedlozi za borbu protiv pandemije:

Zbog situacije s Covid-19, mladi ljudi imaju manje mogućnosti sudjelovanja i osjećaju se frustrirano. Mladi traže više programa prilagođenih mladima na lokalnoj razini koji mogu stvoriti mogućnosti i pomoći mladim ljudima / poduzetnicima da započnu posao.

D. Priznavanje statusa i kvalifikacija osoba koje rade s mladima na razini EU-a:

Status osobe koja radi s mladima još uvijek nije priznat u nekim europskim zemljama ili je ponekad naveden pod "volontiranje". Uz to, prepoznajemo da postoje razlike u kvalifikacijama i sposobljavanju koje se nude osobama koje rade s mladima na europskoj razini, uključujući pitanja vezana uz „građanstvo“, poput sudjelovanja. Važno je prepoznati status osoba koje rade s mladima, uključujući i EU, i nastaviti razvijati obuke vezane za razvoj građanskih kompetencija. To bi zajamčilo bolju potporu vitalnoj funkciji osoba koje rade s mladima u našim društvima.

PREPORUKE ORGANIZACIJAMA MLADIH

Primjena metodologije projektnog učenja (PBL) u radu s mladima

Povećati inicijative za mlađe

Povećati mogućnost sudjelovanja na međunarodnim projektima mobilnosti

Promicati zajedničko stvaranje mladih u njihovim inicijativama

DEFINICIJA SUDJELOVANJA MLADIH

SUDJELOVANJE U ZAJEDNICI

PARTICIPACIJA U POLITIČKIM PROCESIMA

Biti aktivan za društvo volontiranjem ili biti uključen u dijaloge, uzimajući u obzir da svaki član društva ima jednak pristup mogućnostima. To je oblik samoizražavanja i društvenog interesa koji djeluje u kolektivnoj dimenziji razmjenom ideja.

To znači utjecati na političke odluke. Mladi žele dobiti prilike za aktivno sudjelovanje u oblikovanju politika svoje zemlje i zahtijevaju transparentnost u vezi s vladinim odlukama, izborima, referendumima i sl.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI

Građanske i socijalne vještine

Sloboda mišljenja/izražavanja/govora

Leadership

Otvorenost

Doprinos pri procesu donošenja odluka

Poštivanje razlicitosti (mišljenja, ljudi itd.)

Uključivanje

POLITIČKE PREPORUKE

Povećati sudjelovanje mladih u procesu donošenja odluka

Uključiti mlađe u procese donošenja odluka

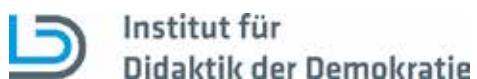
Novi prijedlozi za borbu protiv pandemiske situacije

Izjednačiti status i kvalifikacije osoba koje rade s mladima na razini EU

Universität Wien
www.univie.ac.at

University of Hannover
www.demokratiedidaktik.de

Centro per lo Sviluppo Creativo Danilo Dolci
www.danilodolci.org

Sapere Aude
www.saperaude.at

Udruga Mladi u EU
<http://mladi-eu.hr>

Sufinancirano sredstvima
programa Evropske unije
Erasmus+

Potpore Evropske komisije proizvodnji ove publikacije ne predstavlja potporu sadržaju koji odražava samo stavove autora i Komisija ne može biti odgovorna za uporabu sadržanih informacija.

Broj projekta: 2018-3-AT02-KA205-002231